

UHV-II Implemented

Scheme & Syllabus of
Bachelor of Technology
Computer Science & Engineering

Batch 2018 onwards
(3rd -8th Semester) -
Affiliated colleges

By

Department of Academics
IK Gujral Punjab Technical University
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

**IK Gujral Punjab Technical University,
Kapurthala**

Fourth Semester

Course Code	Type of Course	Course Title	Hours per Week			Marks Distribution		Total Marks	Credits
			L	T	P	Internal	External		
BTCS 401-18	Professional Core Courses	Discrete Mathematics	3	1	0	40	60	100	4
BTES 401-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture	3	0	0	40	60	100	3
BTCS 402-18	Professional Core Courses	Operating Systems	3	0	0	40	60	100	3
BTCS 403-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms	3	0	0	40	60	100	3
HSMC 122-18	Humanities & Social Sciences including Management Courses	Universal Human Values 2	2	1	0	40	60	100	3
EVS101-18	Mandatory Courses	Environmental Sciences	3	-	-	100	-	100	SUS
BTES 402-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture Lab	0	0	2	30	20	50	1
BTCS 404-18	Professional Core Courses	Operating Systems Lab	0	0	4	30	20	50	2
BTCS 405-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms Lab	0	0	4	30	20	50	2
Total									
			15	2	10	390	360	750	24

Students will take up summer internship of 4-6 weeks at industry or organizations of repute after 4th sem. that will be accredited in 5th semester.

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

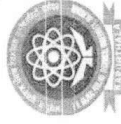
UHV-II Implemented

Scheme & Syllabus of

Bachelor of Technology

Information Technology

Batch 2018 onwards
(3rd-8th Sem.) - Affiliated Colleges

Department of Academics
IK Gujral Punjab Technical
University, Kapurthala

[Signature]
Director

International Resources & Co.
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

[Signature]

IK Gujral Punjab Technical University, Kapurthala
B. Tech, Information Technology

Fifth Semester

Course Code	Type of Course	Course Title	Hours per Week			Marks Distribution		Total Marks	Credits
			L	T	P	Internal	External		
BITT 501-18	Professional Core Courses	Formal Language & Automata Theory	3	0	0	40	60	100	3
BITT 502-18	Professional Core Courses	Database Management Systems	3	0	0	40	60	100	3
BITT 503-18	Professional Core Courses	Programming in Java	3	0	0	40	60	100	3
BITT 504-18	Professional Core Courses	Software Engineering	3	0	0	40	60	100	3
IC12-18	Humanities & Social Sciences including Management Courses	Universal Human values-2	3	0	0	40	60	100	3
	Professional Elective	Elective-1	3	0	0	40	60	100	3
MC	Mandatory Courses	Constitution of India/ Essence of Indian Traditional Knowledge	2	-	-	100	-	100	SUS
BITT 505-18	Professional Core Courses	Database Management Systems Lab	0	0	4	30	20	50	2
BITT 506-18	Professional Core Courses	Programming in Java Lab	0	0	2	30	20	50	1
BITT 507-18	Professional Core Courses	Programming in Software Engg	0	0	2	30	20	50	1
BITT XXX-18	Professional Elective	Elective-lab	0	0	2	30	20	50	1
	Professional Training	Industrial * Training	-	-	-	60	40	100	SUS
Total			20	0	10	360	440	800	23

* 4-6 weeks industrial training undertaken after 4th semester in summer vacation

 Director
 International Resource Centre
 For Universal Human Values & Ethics
 Punjab Technical University, Kapurthala

(Handwritten mark)

B.Tech Electronics & Communication Engineering (ECE) Study Scheme and Syllabus 2018 & Onwards
Board of Studies Electronics & Communication Engineering, Affiliated colleges, IKGPTU (18/05/2021)

UHV-II Implemented

IKG Punjab Technical University

Syllabus (3rd-8th Semester)

for

Undergraduate Degree Programme

Bachelor of Technology

ELECTRONICS AND COMMUNICATION ENGINEERING

Scheme & Syllabus

2018 & onwards

**International Resource Centre
Interpersonal Values & Ethics
For Universal Technical University, Kapurthala
Punjab Technical University, Kapurthala**

Dr. J. K. Singh Director

B.Tech. Electronics & Communication Engineering (ECE) Study Scheme and Syllabus 2018 & Onwards
Board of Studies Electronics & Communication Engineering, Affiliated colleges, IKGPTU (18/05/2021)

Semester IV [Second year]												
Sr. No.	Course code	Course Title	L			T			P			Credits
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1	BTEC-401-18	Analog Circuits	3	1	0	4	40	60	100	4	4	
2	BTEC-402-18	Microprocessors and Microcontrollers	3	1	0	4	40	60	100	4	4	
3	BTEC-301-18	Data Structures & Algorithms	3	0	0	3	40	60	100	3	3	
4	BTEC-403-18	Signals and Systems	3	1	0	4	40	60	100	4	4	
5	HSMC 122-18	Universal Human Values -2- Understanding Harmony	3	0	0	3	40	60	100	3	3	
6	EVS-101-18	Mandatory Course- Environmental Sciences	3	0	0	3	100	0	100	0	Non-credit	
7	BTEC-411-18	Analog Circuits Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1	1	
8	BTEC-412-18	Microprocessors and Microcontrollers Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1	1	
9	BNMPD-341-18	Mentoring and Professional Development	0	0	2	2	Satisfactory	Un-satisfactory	Non-credit	20	20	
Total			18	2	6	26	360	340	700	20	20	

Semester V [Third year]												
Sr. No.	Course code	Course Title	L			T			P			Credits
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
1	BTEC-501-18	Analog and Digital Communication	3	1	0	4	40	60	100	4	4	
2	BTEC-502-18	Digital Signal Processing	3	1	0	4	40	60	100	4	4	
3	BTEC-503-18	Linear Integrated Circuits	3	1	0	4	40	60	100	4	4	
4	BTEC-504-18	Control Systems	3	1	0	4	40	60	100	4	4	
5	BTEC-901X-18	Professional Elective-1	3	0	0	3	40	60	100	3	3	
6	BTEC-505-18	Project Management	3	0	0	3	40	60	100	3	3	
7	BTEC-511-18	Analog and Digital Communication Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1	1	
8	BTEC-512-18	Digital Signal Processing Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1	1	
9	BTEC-513-18	Linear Integrated Circuits Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1	1	
10	BTEC-521-18	4-Weeks Industrial Training	0	0	0	6	60	0	60	0	0	
11	BTEC-10X-18	Professional Elective-1 Lab (Optional)**	0	0	2	2	For Universal Technical	For Universal Technical	For Universal Technical	2	2	

 Director
 International Resource Centre
 Human Values & Ethics
 For Universal Technical
 Punjab Technical University, Kapurthala

B.Tech Electronics & Telecommunication Engineering (ETE) Study Scheme and Syllabus 2018 & Onwards
Board of Studies Electronics & Communication Engineering, Affiliated colleges, IKGPTU, Kapurthala

UHV-II Implemented

IKG Punjab Technical University

Syllabus (3rd-8th Semester)

for

Undergraduate Degree Programme

Bachelor of Technology

**ELECTRONICS AND
TELECOMMUNICATION ENGINEERING
(ETE)**

Scheme & Syllabus

**2018 & onwards For University, Kapurthala
Punjab Technical University, Kapurthala**

[Signature]
Director
International Resource Centre
International Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

Semester IV [Second year]														
Sr. No.	Course code	Course Title	L T P			Hrs			Internal Marks		External Marks		Total Credits	
			L	T	P	Hrs	Internal Marks	External Marks	Total Marks	Total Credits				
1	BTEC-401-18	Analog Circuits	3	1	0	4	40	60	100	4				
2	BTEC-402-18	Microprocessors and Microcontrollers	3	0	0	3	40	60	100	3				
3	BTEC-301-18	Data Structures & Algorithms	3	0	0	3	40	60	100	3				
4	BTEC-403-18	Signals and Systems	3	1	0	4	40	60	100	4				
5	HSMC122-18	Universal Human Values -2 Understanding Harmony	3	0	0	3	40	60	100	3				
6	EVS-201-18	Mandatory Course- Environmental Sciences	3	0	0	3	40	60	100	3			Non-credit	
7	BTEC-411-18	Analog Circuits Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1				
8	BTEC-412-18	Microprocessors and Microcontrollers Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1				
9	BMPD-341-18	Mentoring and Professional Development	0	0	2	2	Satisfactory	Un-satisfactory					Non-credit	
Total			18	2	6	24	300	400	700	19				

Semester V [Third year]														
Sr. No.	Course code	Course Title	L T P			Hrs			Internal Marks		External Marks		Total Credits	
			L	T	P	Hrs	Internal Marks	External Marks	Total Marks	Total Credits				
1	BTEC-501-18	Analog and Digital Communication	3	0	0	3	40	60	100	3				
2	BTEC-602-18	Computer Networks	3	0	0	3	40	60	100	3				
3	BTEC-503-18	Linear Integrated Circuits	3	0	0	3	40	60	100	3				
4	BTEC-504-18	Control Systems	3	1	0	4	40	60	100	4				
5	BTEC-900X-18	Program Elective-1	3	0	0	3	40	60	100	3				
6	BTEC-511-18	Analog and Digital Communication Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1				
7	BTEC-512-18	Digital Signal Processing Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1				
8	BTEC-513-18	Linear Integrated Circuits Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1				
9	BTEI-521-18	4-Weeks Industrial Training-1	0	0	6	6	60	60	120	6				
10	BMPD-551-18	Mentoring and Professional Development	0	0	2	2	Satisfactory	Un-satisfactory					Non-credit	
Total			18	0	12	30	400	600	1000	29				

For University Approval
 Director
 International Resource Centre
 Human Values & Ethics
 University of Jalandhar
 Jalandhar

B.Tech Electronics & Instrumentation Engineering (EIE) Year 2018 & Onwards: Scheme and Syllabus
Board of Studies-Electronics & Communication Engineering, Affiliated Colleges: IKGPU, Kapurthala

UHV-II Implemented

IKG Punjab Technical University

Syllabus (3rd-8th Semester)

for

Undergraduate Degree Programme

Bachelor of Technology

**ELECTRONICS AND
INSTRUMENTATION ENGINEERING**

Scheme & Syllabus

2018 & onwards

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

Semester IV [Second year]										
Sr. No.	Course code	Course Title	L T P			Hr s	Internal Marks		External Marks	Total Credits
			L	T	P		Internal Marks	External Marks		
1	BTEI-401-18	Transducers and Signal Conditioning	3	1	0	4	40	60	100	4
2	BTEC-401-18	Analog Circuits	3	1	0	4	40	60	100	4
3	BTEC-302-18	Digital System Design	3	0	0	3	40	60	100	3
4	BTEC-403-18	Signals and Systems	3	1	0	4	40	60	100	4
5	HSMC 122-18	Universal Human Values – 2: Understanding Harmony	3	0	0	3	40	60	100	3
6	EVS-201-18	Mandatory Course- Environmental Sciences	3	0	0	3	100	00	100	Non-credit
7	BTEI-411-18	Transducers and Signal Conditioning Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1
8	BTEC-411-18	Analog Circuits Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1
9	BTEC-312-18	Digital System Design Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1
10	BMPD-341-18	Mentoring and Professional Development	0	0	2	2	Satisfactory/Un-satisfactory			Non-credit
Total			17	1	8	25	390	360	750	21

Semester V [Third year]										
Sr. No.	Course code	Course Title	L T P			Hrs	Internal Marks		External Marks	Total Credits
			L	T	P		Internal Marks	External Marks		
1	BTEI-501-18	Biomedical Instrumentation	3	0	0	3	40	60	100	3
2	BTEC-502-18	Digital Control Systems	3	1	0	4	40	60	100	4
3	BTEC-505-18	Linear Integrated Circuits	3	0	0	3	40	60	100	3
4	BTEC-402-18	Microprocessors and Microcontrollers	3	0	0	3	40	60	100	3
5	BTEI-906X-18	Professional Elective-I	3	0	0	3	40	60	100	3
6	BTEI-XXI-18	Open Elective-I	3	0	0	3	40	60	100	3
7	BTEC-412-18	Microprocessors and Microcontrollers Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1
8	BTEC-513-18	Linear Integrated Circuits Laboratory	0	0	2	2	30	20	50	1
9	BTEI-521-18	4-Week Industrial Training	0	0	6	6	60	40	100	3
10	BMPD-351-18	Mentoring and Professional Development	0	0	2	2	Satisfactory/Un-satisfactory			Non-credit

Director
 International Resource Centre
 For Universal Human Values & Ethics
 Punjab Technical University, Kapurthala

UHV-II
Implemented

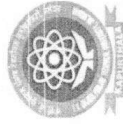
Scheme & Syllabus of

Bachelor of Technology

Computer Science (IoT&Cyber

Security with Block Chain Technology)

**Batch 2020 onwards
(3rd -8th Semester)**

By

Department of Academics

**IK Gujral Punjab Technical
University**

[Signature]
Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

[Signature]

IK Gujral Punjab Technical University, Kapurthala
B. Tech.

Fourth Semester

Course Code	Type of Course	Course Title	Hours per Week			Marks Distribution			Total Marks	Credits					
			L	T	P	Internal	External								
BTCS 401-18	Professional Core Courses	Discrete Mathematics	3	1	0	40	60	100	4						
BTES 401-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture	3	0	0	40	60	100	3						
BTCS 402-18	Professional Core Courses	Operating Systems	3	0	0	40	60	100	3						
BTCS 403-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms	3	0	0	40	60	100	3						
HSMC 122-18	Humanities & Social Sciences including Management Courses	Universal Human Values 2	2	1	0	40	60	100	3						
EVS101-18	Mandatory Courses	Environmental Sciences	3	-	-	100	-	100	S/US						
BTES 402-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture Lab	0	0	2	30	20	50	1						
BTCS 404-18	Professional Core Courses	Operating Systems Lab	0	0	4	30	20	50	2						
BTCS 405-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms Lab	0	0	4	30	20	50	2						
Total									15	2	10	390	360	750	24

Students will take up summer internship of 4-6 weeks at industry or organizations of repute after 4th sem. that will be accredited in 5th semester.

 Director
 Interational Resource Centre
 For Universal Human Values & EVS-3
 P. J.S. Technical University, Kapurthala

UHV-II Implemented

Scheme & Syllabus of
Bachelor of Technology
Computer Science Engg.
(Artificial Intelligence & Machine
Learning)

Batch 2020 onwards
(3rd -8th Semester)

By

Department of Academics
IK Gujral Punjab Technical
University

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

IK Gujral Punjab Technical University, Kapurthala
B. Tech.

Fourth Semester

Course Code	Type of Course	Course Title	Hours per Week			Marks Distribution			Total Marks	Credits					
			L	T	P	Internal	External								
BTCS 401-18	Professional Core Courses	Discrete Mathematics	3	1	0	40	60	100	4						
BTES 401-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture	3	0	0	40	60	100	3						
BTCS 402-18	Professional Core Courses	Operating Systems	3	0	0	40	60	100	3						
BTCS 403-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms	3	0	0	40	60	100	3						
HSMC 122-18	Humanities & Social Sciences including Management Courses	Universal Human Values 2	2	1	0	40	60	100	3						
EVS101-18	Mandatory Courses	Environmental Sciences	3	-	-	100	-	100	S/US						
BTES 402-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture Lab	0	0	2	30	20	50	1						
BTCS 404-18	Professional Core Courses	Operating Systems Lab	0	0	4	30	20	50	2						
BTCS 405-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms Lab	0	0	4	30	20	50	2						
Total									15	2	10	390	360	750	24

Students will take up summer internship of 4-6 weeks at industry or organizations of repute after 4th sem. that will be accredited in 5th semester.

Director
For Universal Human Values & Ethics
International Resource Centre
Punjab Technical University, Kapurthala

UHV-II Implemented

Scheme & Syllabus of
Bachelor of Technology
**Computer Science Engg. (Data
Science)**

**Batch 2020 onwards
(3rd -8th Semester)**

By

Department of Academics
**IK Gujral Punjab Technical
University**

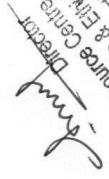
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala
Director

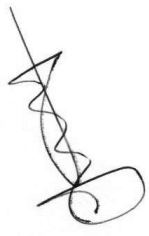
**IK Gujral Punjab Technical University, Kapurthala
B. Tech.**

Fourth Semester

Course Code	Type of Course	Course Title	Hours per Week			Marks Distribution			Total Marks	Credits					
			L	T	P	Internal	External								
BTCS 401-18	Professional Core Courses	Discrete Mathematics	3	1	0	40	60	100	4						
BTES 401-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture	3	0	0	40	60	100	3						
BTCS 402-18	Professional Core Courses	Operating Systems	3	0	0	40	60	100	3						
BTCS 403-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms	3	0	0	40	60	100	3						
HSMC 122-18	Humanities & Social Sciences including Management Courses	Universal Human Values 2	2	1	0	40	60	100	3						
EVS101-18	Mandatory Courses	Environmental Sciences	3	-	-	100	-	100	SUS						
BTES 402-18	Engineering Science Course	Computer Organization & Architecture: Lab	0	0	2	30	20	50	1						
BTCS 404-18	Professional Core Courses	Operating Systems Lab	0	0	4	30	20	50	2						
BTCS 405-18	Professional Core Courses	Design & Analysis of Algorithms Lab	0	0	4	30	20	50	2						
Total									15	2	10	390	360	750	24

Students will take up summer internship of 4-6 weeks at industry or organizations of repute after 4th sem. that will be accredited in 5th semester.

 Director
 International Resource Centre
 For Universal Human Values & Ethics
 Punjab Technical University, Kapurthala

IK Gujral Punjab Technical University
Bachelor of Technology in Chemical Engineering

*UHV-II
 Implemented*

Third Semester

Contact Hrs. : 25

Course Code	Course Type	Course Title	Load Allocations			Marks Distribution		Total Marks	Credits
			L	T	P	Internal	External		
BTCHE-301-18	Engineering Science Course	Engineering and Solid Mechanics	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-302-18	Basic Science Course	Chemistry - II	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-303-18	Professional Core Courses	Transport Phenomena	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-304-18	Basic Science Course	Biology	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-305-18	Professional Core Courses	Thermodynamics - II	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-306-18	Engineering Science	Engineering Workshop*	1	0	4	30	20	50	3
BMPD301-18		Mentoring and Professional Development	0	0	2		Satisfactory / Unsatisfactory		Non-Credit
TOTAL									23

*No theory exam to be conducted. Only practical exam will be conducted.

Fourth Semester

Contact Hrs. : 23

Course Code	Course Type	Course Title	Load Allocations			Marks Distribution		Total Marks	Credits
			L	T	P	Internal	External		
BTCHE-401-18	Professional Core Courses	Heat Transfer	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-402-18	Professional Core Courses	Mass Transfer-I	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-403-18	Professional Core Courses	Fluid Mechanics	3	1	0	40	60	100	4
BTCHE-404-18	Engineering Core Courses	Materials Science	3	0	0	10	60	100	3
BXXXXXX-18	Humanities and Social Sciences Courses	HASS-II (Formulation course in Humanities including Societies/Philosophy)	3	0	0	40	60	100	3
BTCHE-405-18	Professional Core Courses	Numerical Methods in Chemical Engineering	2	0	0	40	60	100	2
EVS101-18	Mandatory non-credit course	Environmental Sciences	2	0	0	40	60	100	0
BTCHE-406-18	Professional Core Courses	Numerical Methods in Chemical Engineering	0	0	2	30	20	50	1
BMPD401-18		Mentoring and Professional Development	0	0	2		Satisfactory / Unsatisfactory		Non-Credit
TOTAL									21

Director
Quality Assurance Centre
International Research Institute
For Universal Human Values
Punjab Technical University

IK Gujral Punjab Technical University
Bachelor of Technology in Chemical Engineering

Fifth Semester

Contact Hrs. : 25

Course Code	Course Type	Course Title	Load Allocations			Marks Distribution		Total Marks	Credits
			L	T	P	Internal	External		
BTCH501-18	Professional Core Courses	Chemical Reaction Engineering-I	3	1	0	40	60	100	4
BTCH502-18	Professional Core Courses	Mass Transfer- II	3	0	0	40	60	100	3
BTCHXXX-18	Professional Elective Courses	Core Elective-1	3	0	0	40	60	100	3
	Open Elective Courses	Open Elective-1	3	0	0	40	60	100	3
BTXXXXXX-18	Humanities And Social Sciences Including Management Courses	HASS-III Universal Human Values-II, Self, Society and Nature)	3	0	0	40	60	100	3
BTCH503-18	Professional Core Courses	Chemical Engineering Lab-I	0	0	4	30	20	50	2
BTCH504-18	Professional Core Courses	Particle & Fluid Particle Processing	3	0	0	40	60	100	3
BTCH505-18	Mandatory course	Soft for MC (Constitution of India)	2	-	-	40	60	100	0
BMPP501-18		Mentoring and Professional Development	0	0	2		Satisfactory / Un-Satisfactory		Non-Credit
		TOTAL							21

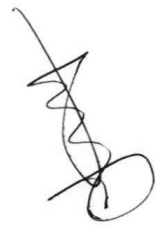
Sixth Semester

Contact Hrs. : 22

Course Code	Course Type	Course Title	Load Allocations			Marks Distribution		Total Marks	Credits
			L	T	P	Internal	External		
BTCH601-18	Professional Core Courses	Chemical Reaction Engineering- II	3	0	0	40	60	100	3
BTCH602-18	Professional Core Courses	Process Technology & Economics	3	0	0	40	60	100	3
BTCHXXX-18	Professional Elective Courses	Core Elective- II	3	0	0	40	60	100	3
BTCH603-18	Professional Core Courses	Process Control	3	0	0	40	60	100	3
BTXXXXX-18	Humanities And Social Sciences Including Management Courses	HASS-IV (Humanities Elective)	3	0	0	40	60	100	3
BTCH604-18	Professional Core Courses	Chemical Engineering Lab- II	0	0	4	30	20	50	2
	Open Elective Courses	Open Elective- II	3	0	0	40	60	100	3
BMPP601-18		Mentoring and Professional Development	0	0	2		Satisfactory / Un-Satisfactory		Non-Credit
		TOTAL							20

International Resources & Values
For Universal Human Values & Values
Punjab Technical University, Kapurthala

AICTE SPONSORED FDPs (face to face mode) held between March 2018 - March 2020
Jointly organized by AICTE and Team of
IRC-UHVE, IKGPTU
Complete Coordination of below
mentioned FDPs was done by IRC-UHVE

S.No	Dates	Year	Type of FDP	Venue	City	State	No of Participants
1	29 June- 1 July	2018	3	Chandigarh Engineering College	Mohali	Punjab	127
2	3 - 5 July	2018	3	I.K. Gujral Punjab Technical University	Kapurthala	Punjab	149
3	6 - 8 July	2018	3	YMCA University of Science & Technology	Fardabad	Haryana	196
4	13 - 15 July	2018	3	Deebandhu Chhotram University of Science & Technology	Murthal	Haryana	270
5	14 - 16 July	2018	3	University Institute of Engineering and Technology	Kurukshetra	Haryana	130
6	16 - 18 July	2018	3	Chitkara University	Baddi	Himachal Pradesh	60
7	20 - 26 July	2018	7	Sant Longowal Institute of Engineering and Technology	Longowal	Punjab	85
8	4 - 10 January	2019	7	I.K. Gujral Punjab Technical University	Kapurthala	Punjab	57
9	18 - 20 January	2019	3	IIT	Mandi	Himachal Pradesh	19
10	24 - 26 May	2019	3	HPU Shimla	Hamirpur	Himachal Pradesh	46
11	21 - 23 Oct	2019	3	Delhi Technological University, Delhi	Delhi	Delhi	23
12	15 - 17 Nov	2019	3	SLIET, Longowal	Sangrur	Punjab	53
13	21 - 23 Nov	2019	3	Eternal University, Baru Sahib, Distt Sirmour	Baru Sahib	Himachal Pradesh	63
14	17 - 23 Dec	2019	7	MMDU Mullana	Ambala	Haryana	41
15	25 - 31 Dec	2019	7	Kapurthala	Kapurthala	Punjab	38
16	3 - 9 Jan	2020	7	I K Gujral Punjab Technical University	Kapurthala	Punjab	71
17	4 - 10 Jan	2020	7	SLIET, Longowal	Sangrur	Punjab	52
18	5 - 11 Jan	2020	7	Technology DCRUST	Murthal	Haryana	42
19	17 - 23 Jan	2020	7	Punjab University	Chandigarh	Chandigarh	51
20	24 - 26 Feb	2020	3	ISF College of Pharmacy	Moga	Punjab	44
21	28 Feb - 1 Mar	2020	3	Maharshi Markandeshwar Deemed University, Mullana	Ambala	Haryana	33
22	5 - 7 Mar	2020	3	Shri Mata Vaishno Devi University, Katra	Katra	Jammu and Kashmir	50
23	25 - 31 Dec	2020	7	IIT Mandi	Mandi	Himachal Pradesh	23

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

1723

AICTE SPONSORED (ONLINE) FDPs ON UNIVERSAL HUMAN VALUES
JOINTLY CONDUCTED BY NCCIP AND TEAM OF IK GUJRAL PUNJAB TECHNICAL UNIVERSITY
April 2021 - July 2021

S.NO	Date FROM	Date TO	Type of FDP	No of Registrations	Average no. of faculty certified
1	19/07/2021	23/07/2021	5 Day Introductory	1611	460
2	07-05-2021	07-09-2021	5 Day Introductory	357	102
3	21/06/2021	25/06/2021	5 Day Introductory	1605	459
4	06-07-2021	06-11-2021	5 Day Introductory	1605	459
5	24/05/2021	28/05/2021	5 Day Introductory	1441	412
6	05-10-2021	14/05/2021	5 Day Introductory	503	144
7	26/04/2021	30/04/2021	5 Day Introductory	685	196
8	15/03/2021	19/03/2021	5 Day Introductory	464	133
9	22/02/2021	26/02/2021	5 Day Introductory	322	92
10	02-08-2021	02-12-2021	5 Day Introductory	888	254
12	22/12/2020	26/12/2020	5 Day Introductory	803	229
13	23/11/2020	27/11/2020	5 Day Introductory	331	95
14	26/10/2020	30/10/2020	5 Day Introductory	1515	433
15	10-12-2020	16/10/2020	5 Day Introductory	1462	418
16	28/09/2020	10-02-2020	5 Day Introductory	1502	429
18	19/08/2020	23/08/2020	5 Day Introductory	1516	433
19	08-05-2020	08-09-2020	5 Day Introductory	1521	435
20	23/07/2020	27/07/2020	5 Day Introductory	1511	432
21	07-09-2020	13/07/2020	5 Day Introductory	804	230
22	07-02-2020	07-06-2020	5 Day Introductory	959	274
24	21/06/2020	25/06/2020	5 Day Introductory	1130	323
27	06-09-2020	13/06/2020	5 Day Introductory	3579	1023
30	26/05/2020	30/05/2020	5 Day Introductory	386	110
33	13/05/2020	17/05/2020	5 Day Introductory	608	174
34	05-04-2020	05-06-2020	5 Day Introductory	147	42
35	05-03-2020	05-07-2020	5 Day Introductory	590	169
36	26/04/2020	30/04/2020	5 Day Introductory	467	133
				28312	8089

 Director
 International Resource Centre
 For Universal Human Values & Ethics
 Punjab Technical University, Kapurthala

**Few Glimpses of the Faculty Development Programs on Universal Human Values conducted
by IK Gujral Punjab Technical University**

**International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala**

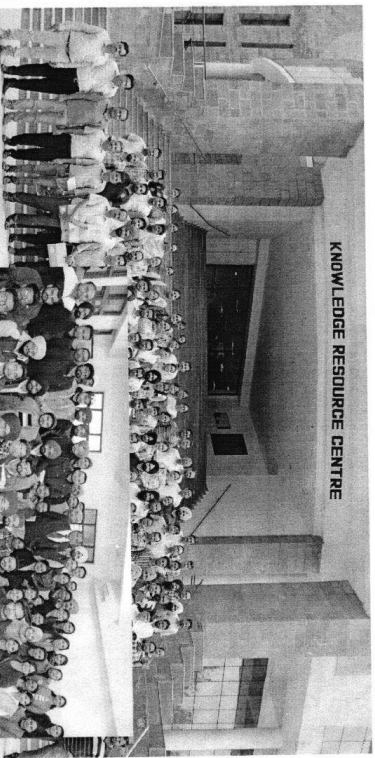
**Few Glimpses of the Faculty Development Programs on Universal Human Values conducted
By IK Gujral Punjab Technical University**

Dr. J. S. Chahal
**International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala**

Dr. J. S. Chahal

**Few Glimpses of the Faculty Development Programs on Universal Human Values conducted
by IK Gujral Punjab Technical University**

For University
Punjab Technical University, Kapurthala

A handwritten signature or mark, possibly in ink, located at the bottom right of the page.

List of Resource Persons
(Prepared through the efforts of IRC-UHVE, IKGPTU)

Partial List of Resource Persons who can deliver AICTE Sponsored Faculty Development Programs on Universal Human Values – Both Face to Face and Online

1. Prof. Raminder Singh Uppal, Baba Banda Singh Bahadur Engineering College, Fatehgarh Sahib
2. Sh. Jitender Narula, IRC-UHVE, IK Gujral Punjab Technical University
3. Prof. Priyadarshni, Ludhiana College of Engineering & Technology, Katani Kalan, Ludhiana
4. Prof. Manisha Gupta, Punjab Institute of Management & Technology, Mandi Gobindgarh
5. Sh. Ajay Kumar Pal, LRDAV, Jagraon, Ludhiana
6. Sh. Harpreet Singh, Former faculty at IRC-UHVE, IKGPTU

Note: Above Resource Persons share their knowledge as Pro-bono service to society and do not accept/ expect any Honorarium for sharing their knowledge

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Ludhiana

10 रिसोर्स सेंटर खोलेगी पीटीयू

♦ मानवीय मूल्यों पर तीन दिवसीय
कांफ्रेंस का समापन

जागरण संवाददाता, जालंधर : उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्य विषय पर पीटीयू में चल रही तीन दिवसीय कांफ्रेंस रविवार को समाप्त हो गई। अंतिम दिन पीटीयू के उपकुलपति प्रो. रजनीश अरोड़ा ने घोषणा की कि पीटीयू से जुड़े कॉलेजों में 10 सेंटर ऑफ़ एक्सीलेंस खोले जाएंगे। इसके अतिरिक्त मानव संसाधन मंत्रालय और यूजीसी आदि की सहायता से उच्च शिक्षा में सर्वभौमिक मानवीय मूल्य के लिए नेशनल रिसोर्स सेंटर भी खोला जाएगा।

प्रो. अरोड़ा ने आगे घोषणा की कि मानवीय मूल्यों पर आगे काम करने के लिए पीटीयू से संबद्ध कॉलेजों के शिक्षकों के लिए फेलोशिप शुरू की जाएगी। अप्रैल महीने से पांच शिक्षकों का चयन करके उन्हें पंजाब तथा बाहर के कॉलेजों में मानवीय मूल्यों के प्रचार

पीटीयू में आयोजित कांफ्रेंस के अंतिम दिन उपस्थित प्रो. रजनीश अरोड़ा व उपस्थित विभिन्न देशों के शिक्षाविद।

जागरण

प्रसार में अधिकतम समय देने में सक्षम बनाया जाएगा। इसके अलावा उन्होंने कहा कि पीटीयू के वैल्यू एजुकेशन सेल में प्रतिवर्ष 20 इंटरम्स की संख्या बढ़ाने का काम किया जाएगा। अंतिम दिन विशेषज्ञों ने मानव मूल्यों

की शिक्षा के लिए प्रशिक्षकों को प्रशिक्षित करना जरूरी बताया। अखिरी दिन डॉ. एसएस गिल वाइस चांसलर बाबा फरीद यूनिवर्सिटी ऑफ़ हेल्थ साइंसेज, फरीदकोट मुख्य अतिथि के रूप में उपस्थित थे।

THE DAINIK JAGRAN, PAGE NO. 05
DATED: 03.03.2014

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values
Punjab Technical University

भावी टीचरों को बीएड और एमएड में ही पढाई जाए ह्यूमन वैल्यूज

तीन दिन की कॉन्फ्रेंस सार्क देशों से शिक्षाविद् शामिल हुए

डिस्कशन में डॉ. एसएस गिल, प्रो. फेज उल हसन, प्रो. महेंद्र सिंह और डॉ. रजनीश अरोड़ा।

भास्कर न्यूज़ | जालंधर

पीटीयू की ओर से साइंस सिटी में उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्यों पर चल रही तीसरी इंटरनेशनल कॉन्फ्रेंस के आखिरी दिन सार्क देशों - बांग्लादेश, पाकिस्तान, नेपाल, भूटान, श्रीलंका और अफगानिस्तान से आए शिक्षाविदों ने तीन दिन की चर्चा का सार निकाला कि मानवीय मूल्यों को हर देश के पाठ्यक्रम में विशेष तौर पर टेक्निकल एजुकेशन का हिस्सा बनाया जाना चाहिए। सभी शिक्षाविद् अपने अपने देशों में इस पर काम करेंगे। इसके अलावा मानवीय मूल्यों में फाउंडेशन कोर्स के बाद छात्रों के पास विकल्प होगा कि वे इस विषय में उच्च शिक्षा ग्रहण कर सकें। विशेषज्ञों ने माना कि मानवीय मूल्यों की

शिक्षा को टीचर ट्रेनिंग, बीएड और एमएड के करिकुलम में भी शामिल करना चाहिए। सुझाव यह भी दिया कि मानवीय मूल्यों की शिक्षा राजनीतिज्ञों और सिविल सर्विसेज के अफसरों के लिए जरूरी है, ताकि वे समाज में अपने स्तर पर ह्यूमन वैल्यूज को शामिल कर सकें। आखिरी दिन बाबा फरीद यूनिवर्सिटी ऑफ हेल्थ साइंसेज के वीसी डॉ. एसएस गिल मुख्य अतिथि रहे। पीटीयू वीसी डॉ. रजनीश अरोड़ा ने बताया कि यूनिवर्सिटी से जुड़े कॉलेजों में 10 सेंटर ऑफ एक्सिलेंस खोलेंगे। इसके अतिरिक्त मानव संसाधन मंत्रालय विभाग, यूजीसी और ऑल इंडिया काउंसिल फॉर टेक्निकल एजुकेशन की सहायता से उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्य के लिए नेशनल रिसोर्स सेंटर भी खोलेंगे।

THE DAINIK BHASKAR, PAGE NO. 03
DATED: 03.03.2014

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Jalandhar

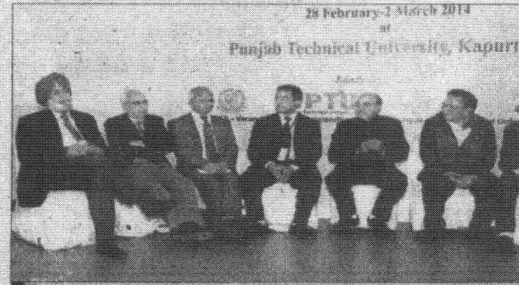
पीटीयू में तीसरी अंतरराष्ट्रीय कांग्रेस का समापन नेताओं-अधिकारियों में मानवीय मूल्यों के प्रचार की सलाह

● अमर उजाला व्यूरो

कपूरथला। पीटीयू के कपूरथला कैम्पस में उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्यों पर चल रही तीसरी अंतरराष्ट्रीय कांग्रेस के समापन दिवस पर 13 राज्यों और सार्क देशों बांग्लादेश, पाकिस्तान, नेपाल, भूटान, श्रीलंका और अफगानिस्तान से आए शिक्षाविदों ने तीन दिन की चर्चा का सार निकाला।

सार्वभौमिक मानवीय मूल्यों का पूरे देश भर के पाठ्यक्रम में विशेष तौर पर टेक्निकल एजुकेशन का हिस्सा होने के तथ्य पर सहमति बनी। अगर मानवीय मूल्य शिक्षा निर्धारित उद्देश्यों के अनुरूप है तो शिक्षा पद्धति भिन्न भी हो तो कोई आपत्ति नहीं। मानवीय मूल्यों में फाउंडेशन कोर्स के बाद विद्यार्थियों के पास विकल्प होगा कि वह इस विषय में उच्च शिक्षा ग्रहण कर सके, प्रोजेक्ट और इंटरशिप आदि कर सके। विशेषज्ञों ने माना कि प्रशिक्षकों को प्रशिक्षित करना अति आवश्यक है इसलिए मानवीय मूल्यों की शिक्षा को टीचर ट्रेनिंग, बीएड और एमएड इत्यादि में भी शामिल किया जाना चाहिए। इस विषय में और अधिक लेख एवं पुस्तकों पर काम करने पर जोर दिया जाना चाहिए। विश्वविद्यालयों और मान्यता प्रदान करने वाले संस्थानों को मानवीय मूल्यों में प्रशिक्षित विद्यार्थियों, शिक्षकों और स्टाफ को प्रोत्साहित और सम्मानित करना चाहिए। विशेषज्ञों ने यह सलाह भी दी कि मानवीय मूल्यों की शिक्षा राजनीतिज्ञों और सिविल सर्विसेज के अफसरों के लिए भी बेहद जरूरी है। मानवीय मूल्यों पर काम करने वाली की संख्या का बढ़ना जरूरी है। बाबा फरीद यूनिवर्सिटी ऑफ हेल्थ साइंसेज, फरीदकोट के वाइस

● पीटीयू नेशनल रिसोर्स सेंटर और मानवीय मूल्यों में एक्सलेंस के लिए खोलेगा दस केंद्र

कपूरथला के पीटीयू में आयोजित कांग्रेस में चर्चा करते शिक्षाविद।

चांसलर डॉ. एसएस गिल समारोह में मुख्य अतिथि के रूप में उपस्थित थे।

डॉ. रजनी अरोड़ा ने समापन समारोह के भाषण में पीटीयू द्वारा अपनाए जाने वाले कदमों के बारे में बताया। उन्होंने बताया कि हम पीटीयू से जुड़े कॉलेजों में 10 सेंटर ऑफ एक्सलेंस खोलेंगे। इसके अतिरिक्त मानव संसाधन मंत्रालय विभाग, यूजीसी और ऑल इंडिया काउंसिल फॉर टेक्निकल एजुकेशन की सहायता से उच्च शिक्षा में सर्वभौमिक मानवीय मूल्य के लिए नेशनल रिसोर्स सेंटर भी खोले जाएंगे। एनएसएस जैसे संगठनों की सहायता से उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्यों को बढ़ावा दिया जा सकता है। सर्वभौमिक मानवीय मूल्यों पर आगे काय करने के लिए हमारे संबद्ध कॉलेजों के शिक्षकों के लिए फेलोशिप शुरू की जाएगी। अप्रैल से, हम पांच शिक्षकों का चयन करेंगे और उन्हें पंजाब च बाहर कॉलेजों में मानवीय मूल्यों

को आगे बढ़ाने में 80 प्रतिशत समय देने में सक्षम बनाएंगे। मानवीय मूल्य विभाग में प्रतिवर्ष 20 इंटरन बनेंगे। डिप्लोमा कोर्स और प्रोजेक्ट उपलब्ध कराए जाएंगे। आईआईटी (बीएचयू) और नेशनल रिसोर्स सेंटर फॉर वेल्थ एजुकेशन इन इंजीनियरिंग, आईआईटी दिल्ली जैसी अन्य यूनिवर्सिटी के सहयोग से पीएचडी प्रोग्राम विकसित किया जाएगा। डॉ. अरोड़ा ने उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्यों को लागू करने की भविष्य की योजना पर संचालित एक पैनल डिस्कशन में (जो संस्थानों में एक अनुकूल माहौल बनाने, रणनीति, अप्टाइड रिसर्च इत्यादि पर केंद्रित थी) पर जोर दिया। सिक्रेटरी, आईसीटी, बांग्लादेश, पाकिस्तान, श्रीलंका से वाइस चांसलर्स, नेपाल से यूजीसी सदस्य, सभी विदेशी प्रतिनिधिमंडल ने पहल को समर्थन दिया। वे सभी अपने-अपने देशों में मानवीय मूल्यों पर पाठ्यक्रम लागू करने का प्रयास करेंगे।

THE AMAR UJALA, PAGE NO. 03

DATED: 03.03.2014

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

पी.टी.यू. में चल रही तीसरी अंतर्राष्ट्रीय कान्फ्रेंस सम्पन्न

पी.टी.यू. से जुड़े कालेजों में 10 सेंटर ऑफ एक्सिलेंस खोले जाएंगे : डा. अरोड़ा

पी.टी.यू. में तीसरी अंतर्राष्ट्रीय कान्फ्रेंस के समाप्ति दिवस के दृश्य।

(चोपड़ा)

कपूरथला, 2 मार्च (गुरविन्द्र कौर): पी.टी.यू. के कपूरथला कैम्पस में उच्च शिक्षा के मानवीय मूल्यों पर चल रही तीसरी अंतर्राष्ट्रीय कान्फ्रेंस के समापन दिवस पर भारत के 13 राज्यों व सार्क देशों जिनमें पाकिस्तान, बंगलादेश, नेपाल, श्रीलंका, भूटान तथा अफगानिस्तान से आए शिक्षा विशेषज्ञों ने 3 दिनों की चर्चा का सार निकाल कर सलाह दी। इस मौके मुख्य मेहमान के तौर पर बाबा फरीद यूनिवर्सिटी ऑफ हैल्थ साइंस

फरीदकोट के वाइस चांसलर डा.एस.एस. गिल उपस्थित हुए। इस मौके डा. रजनीश अरोड़ा ने पी.टी.यू. की ओर से किए जाने वाले प्रयासों संबंधी जानकारी दी। उन्होंने बताया कि पी.टी.यू. से जुड़े कालेजों में 10 सेंटर ऑफ एक्सिलेंस खोले जाएंगे। इसके साथ-साथ मानव संसाधन मंत्रालय विभाग तथा ऑल इंडिया काउंसिलिंग फॉर टैक्नीकल एजुकेशन की सहायता से उच्च शिक्षा में सार्वभौमिक मानवीय मूल्य के लिए

नैशनल रिसोर्स सेंटर भी खोले जाएंगे। डा. अरोड़ा ने कहा कि उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्य को लागू करने के लिए अथक प्रयास करने चाहिए। इस मौके उन्होंने कहा कि एन.एस.एस. जैसे संगठनों की मदद से उच्च शिक्षा में मानवीय मूल्यों का इजाफा दिया जा सकता है तथा स्वै-भौमिक मानवीय मूल्यों पर आगे काम करने के लिए कालेजों के शिक्षकों के लिए फैलोशिप शुरू की जाएगी। उन्होंने बताया कि अप्रैल से हम

5 शिक्षकों की चुनाव करेंगे तथा उनको पंजाब तथा बाहरी कालेजों तथा समुदाय में मानवीय मूल्यों को आगे बढ़ाने में 80 प्रतिशत समय देने में योग्य बनाएंगे। डिप्लोमा कोर्स तथा प्रोजेक्ट उपलब्ध कराए जाएंगे। सैक्रेटरी आई.सी.टी. बंगलादेश, श्रीलंका, पाकिस्तान से वाइस चांसलर, नेपाल से यू.जी.सी. सदस्य, सभी विदेशी प्रतिनिधिमंडलों ने इसको समर्थन दिया है तथा कहा है कि वे सभी अपने-अपने देशों में मानवीय मूल्यों पर पाठ्यक्रम लागू करने का प्रयास करेंगे। इस मौके पर तीसरी अंतर्राष्ट्रीय कान्फ्रेंस दौरान विशेषज्ञों ने यह भी सलाह दी कि मानवीय मूल्यों की शिक्षा राजनेताओं तथा सिविल सर्विसिज के अधिकारियों के लिए बहुत जरूरी है। मानवीय मूल्यों पर काम करने वाली संस्थाओं में बढ़ोतरी होना भी जरूरी है ताकि सिर्फ विशेषज्ञ ही इस विषय पर सही तरीके से पढ़ा सकें।

THE PUNJAB KESARI, PAGE NO. 04
DATED: 03.03.2014

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

PUNJAB TECHNICAL UNIVERSITY, JALANDHAR
(CENTRAL LIBRARY)

ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸਮਾਪਤ

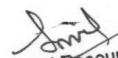
ਭੁਟਾਨ ਦੀ ਰਾਇਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ. ਰਜਨੀਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਡਾ. ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। ਤਸਵੀਰ-ਮੁਨੀਸ਼

ਜਲੰਧਰ, 2 ਮਾਰਚ (ਸ਼ਮਿਤ ਦੁੱਗਲ)- ਪੰਜਾਬ ਟੈਕਨੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਅੱਜ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ। ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ 13 ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਸਾਰਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਨਿਪਾਲ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਭੁਟਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਤੋਂ ਆਏ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਜੈ ਨਿਚੋੜ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਉਸ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਬੀ. ਐੱਫ ਤੇ ਐਮ. ਐੱਫ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਾਹਿਰ ਪੁੱਜੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿੱਦਿਅਕ

ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਡਾ. ਐੱਚ. ਐੱਸ. ਗਿੱਲ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਬਾਬਾ ਵਰਿੰਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਹੇਲਥ ਸਾਇੰਸ ਨੇ ਬਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. ਦੇ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਡਾ. ਰਜਨੀਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ 10 ਸੈਟਰ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਖੋਲ੍ਹਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

THE AJIT, PAGE NO. 07
DATED: 03.03.2014

 Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. ਵਿਖੇ ਤੀਸਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਤੀਸਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸੰਪੰਨ

ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ 10 ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ : ਡਾ. ਅਰੋੜਾ

ਕਪੂਰਥਲਾ, 2 ਮਾਰਚ (ਗੁਰਵਿਦਯਕੋਰ)- ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. ਦੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਕੈਂਪਸ 'ਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਤੀਸਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ 13 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਨੇਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਭੂਟਾਨ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਾਰ ਕੱਢ ਕੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਹੇਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਗਿੱਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਰਜਨੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ. ਟੀ. ਯੂ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ 10 ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਨਵ ਸੰਸਾਧਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਿਸੋਰਸ ਸੈਂਟਰ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ। ਡਾ. ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਮਾਨਵੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਖੋਂਕ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਵਰਗੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ

ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਲਈ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਅਗੱਸਤ 5 ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਾਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ 'ਚ 80 ਫੀਸਦੀ ਸਮਾਂ ਦੇਣ 'ਚ ਯੋਗ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਮਾਨਵੀ ਮੁੱਲ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ 20 ਇੰਟਰਸ ਵਧਣਗੇ। ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਤੇ ਪਾਜੇਕਟ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸੈਕਟਰੀ ਆਈ. ਸੀ. ਟੀ., ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਨੇਪਾਲ ਤੋਂ ਯੂ. ਜੀ. ਸੀ. ਮੈਂਬਰ, ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮਿਡਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਮਾਨਵੀ ਮੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੀਸਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਜ ਨੌਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮਾਹਿਰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਹੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾ ਸਕਣ।

THE JAG BANI, PAGE NO. 03
DATED: 03.03.2014

Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ

ਜਲੰਧਰ (ਬੈਲੀ ਐਲਬਰਟ)

ਪੀ ਟੀ ਯੂ ਦੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਕੈਂਪਸ 'ਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਤੀਜੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ 13 ਗਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਰਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਨੇਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਭੂਟਾਨ ਅਤੇ ਆਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਾਰ ਕੱਢਿਆ। ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਭਾਗ-ਭੇਰ 'ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਡਬਲ ਕੋਰਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ ਆਦਿ ਕਰ ਸਕਣ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਟੀਚਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ, ਬੀ ਐੱਡ ਐੱਮ ਐੱਡ ਆਦਿ 'ਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਬੇਹਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਡਾ. ਐੱਸ ਐੱਸ ਗਿੱਲ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

■ ਪੀ ਟੀ ਯੂ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸੰਪੰਨ

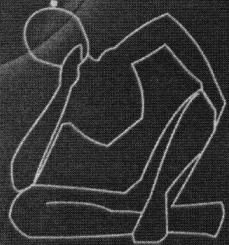
ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਅਠੀਕ ਦਿਨ ਮੇਰਾ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਡਾ. ਐੱਸ ਐੱਸ ਗਿੱਲ, ਪ੍ਰੋ. ਰੰਗ-ਉਲ-ਗ਼ਨ, ਪ੍ਰੋ. ਮਹਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਨਰੇਂਦਰ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਆਵ ਹੋਲਬ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਫਰੀਦਕੋਟ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਡਾ. ਰਜਨੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸਮਾਪਨ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਪੀ ਟੀ ਯੂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੀ ਟੀ ਯੂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ 10 ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਥਾਪਨ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਯੂ ਜੀ ਸੀ ਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ

ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਕੌਮੀ ਰਿਜ਼ਰਜ ਸੈਂਟਰ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗੇ। ਐੱਨ ਐੱਸ ਵਰਗੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਫੈਲੋਸ਼ਿਪ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ 'ਚ ਅਸੀਂ 5 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ 'ਚ 80 ਫੀਸਦੀ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ

ਇਸ ਅਸਤਿਤਵ
ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਕੀ
ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?

ਸੰਬੰਧੀ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੋਰਸ

(ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਹੁੰਚ)

ਆਰ.ਆਰ. ਗੌੜ

ਆਰ. ਸੰਗਲ

ਜੀ.ਪੀ. ਬਾਗੜੀਆ

ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ

ਸੰਬੰਧੀ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੋਰਸ

(ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਹੁੰਚ)

- ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਕੇ ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਸੰਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ-ਪਰਖ ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਸਮੁੱਚੀ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪਾਠਕ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਗੁਣਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਣ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਸਰਬੰਗੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੇ ਇਸਦਾ ਨਿਖੇੜ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ।
- ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਸੁਖੇਨ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਮੁਖੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੋਖ ਲਈ ਹਰ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰ-ਅੰਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਅਨੁਲੰਗ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਸਮੇਤ ਨਮੂਨਾ ਕੋਰਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਕਰਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਰ-ਰਸੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਵੇਗੀ।

EB

ISBN 978-93-5062-086-1

9 789350 620861

Dr. J. S. Grewal Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

Scanned with CamScanner

J. S. Grewal

ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ

ਸੰਸਥਾ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੋਰਸ

(ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਹੁੰਚ)

ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਸਤਿਕਾ

ਆਰ.ਆਰ. ਗੌੜ   ਆਰ. ਸੰਗਲ   ਜੀ.ਪੀ. ਬਾਗਤੀਆ

 Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Ethics
Punjab Technical University, Kapurthala

Scanned with CamScanner

EB
EXCEL BOOKS

ISBN 978-81-7446-998-4
9 788174 449984

Jomy Director
International Resource Centre
For Universal Human Values & Eth-
Punjab Technical University, Kapurth

Scanned with CamScanner

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jomy' or similar, located below the text 'Scanned with CamScanner'.